

In memoriam

Zemřel Jiří Sedlák (16. 4. 1924 – 12. 12. 2013)

Ještě pro čtvrté číslo loňského roku napsal dva medailonky brněnských sociologů: dr. Juliany Obrdlíkové a doc. Mojmíra Hájka. Než jsme si je mohli přečíst, byla jsem v obřadní síni brněnského krematoria a spolu s jeho příbuznými a mnoha přáteli jsem mu mlčky vzdávala poctu. Za čtyři měsíce by mu bylo devadesát let.

Jiří Sedlák se narodil v Brně, ale gymnázium absolvoval ve Zlíně a na brněnské filozofické fakultě pak studium filozofie a češtiny. Mimo jiné byl žákem profesora I. A. Bláhy, kterého si po celý život cenil. Po absolutoriu vysoké školy učil nejprve rok na gymnáziu a pak na různých vysokých školách v Brně, hlavně na Vojenské akademii. Titul doktora filozofie získal v roce 1950, kandidáta věd v roce 1963. Název jeho disertace už cosi napovídá: Svoboda a kázeň. Za účast na aktivitách „pražského jara“ ho čekal strmý pád: vyhodili ho z KSČ, školy i armády. Útočiště nakonec našel díky řediteli Státní vědecké knihovny dr. M. Papírníkovi ve Státní pedagogické knihovně v Brně, ale v roce 1972 ho čekalo ještě desetiměsíční vězení za „hanobení“. Vyrovnal se s ním po svém: knihou Mříže a smích, která vyšla nejprve v samizdatu a roku 2011 v Brně. V Pedagogické knihovně působil do roku 1986. O tři roky později, 1989, byl rehabilitován a v letech 1990–1995 přednášel externě na Pedagogické fakultě MU etiku a na základě spisu I. A. Bláha jako etik se v roce 1992 habilitoval na FF MU.

Zůstalo za ním mnoho publikací, které nebudu vyjmenovávat. Řada z nich vyšla po roce 1995 v nadaci Universitas, založené prof. Jaroslavem Malinou. Z pře-

vážné většiny jsou to práce etické nebo o etice. Z jeho životopisu plyne, že nebyl etikem jen teoreticky. Kdyby tomu tak bylo, ušetřil by si mnoho nepříjemností a trápení. Částečně se s nimi vyrovnával po svém – humorem.

Loučíme se s laskavým, nadaným a pracovitým člověkem.

I. H.

Tenkrát

na sklonku roku 1952 jsme před obhajobou diplomní práce na tehdy nově zformované Vojenské technické akademii věděli, že budeme skládat ještě zkoušku z jazyka ruského a z marxismu, obojí údajně na úrovni zkoušky státní. Ruštiny jsem se neobával, bylo však značně nejasné, co nás čeká pod obecným titulem „marxismus“, když to, co bylo možno čekat po nadzvednutí tohoto širokého, až mexického klobouku, mohlo zahrnovat cokoliv – od filozofie, přes historii k politické praxi (to byl Stalin ještě naživu!).

Vypadalo to na kvízovou loterii a nevěděl jsem, na co vsadit.

Jeden z mých examinátorů od počátku však vedl otázky tak, že stočil tematiku na oblast kulturní – zřejmě o mně věděl jako o aktivním spolupracovníku souborů, celoakademického i fakulturního, takže jsem rázem nabyl jistoty. Jmenoval se Jiří Sedlák a byl PhDr., jehož oborem byla etika.

Osm let poté, už v civilu, jako zaměstnanec brněnského rozhlasu, jsem se i s rodinou přestěhoval a brzo jsem zjistil, že jsem se stal jeho sousedem na ulici Gorkého. I když byl o čtyři roky starší, dost záhy to byl pro mě Jiří – tak, jak si to přál – a dal mi postupně nahlédnout do oblasti svých zájmů, značně širších, než by napovídala armádní příslušnost. V těch